

Sylabus na rok akademicki: 2021/2022															
Cykl kształcenia: 2021/2024															
Opis przedmiotu kształcenia															
Nazwa przedmiotu	Anatomia Anatomy		Grupa szczegółowych efektów uczenia się												
			Grupa zajęć (kod grupy)		Nazwa grupy										
			A		Nauki Podstawowe										
Wydział	Nauk o Zdrowiu														
Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne														
Poziom studiów	☐ jednolite magisterskie ☒ I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe														
Forma studiów	x stacjonarne ☐ niestacjonarne														
Rok studiów	I		Semestr studiów:		x zimowy								☐ letni		
Typ przedmiotu	☒ obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolnego wyboru/ fakultatywny														
Język wykładowy	x polski ☐ angielski														
Liczba godzin															
Forma kształcenia															
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie kierowane (SK)	E-learning (EL)		
Semestr zimowy:															
Zakład Anatomii Prawidłowej (Nazwa jednostki realizującej przedmiot)															
Kształcenie bezpośrednie ¹				30											
Kształcenie zdalne ²	20														
Semestr letni:															

¹ Kształcenie prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

² Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

(Nazwa jednostki realizującej przedmiot)														
Kształcenie bezpośrednie														
Kształcenie zdalne														
Razem w roku: 2021/2022														
Zakład Anatomii Prawidłowej (Nazwa jednostki realizującej przedmiot)														
Kształcenie bezpośrednie				30										
Kształcenie zdalne	20													
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji) C1. Zapoznanie z ogólną budową ciała człowieka C2. Zapoznanie z budową makroskopową poszczególnych narządów i układów C3. Zaznajomienie z podstawowymi elementami anatomii topograficznej C4. Wykorzystywanie wiedzy anatomicznej w wykonywaniu czynności ratunkowych														
Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:														
Numer szczegółowego efektu uczenia się	Student, który zaliczy przedmiot wie/umie/potrafi				Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się				Forma zajęć dydaktycznych * wpisz symbol					
A.W1.	zna mianownictwo anatomiczne zna budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym oraz czynnościowym zna anatomiczne podstawy badania przedmiotowego				odpowiedź ustna na pytania zadawane przez prowadzącego podczas zajęć, odpowiedzi na pytania zadawane podczas kolokwium				WY					
A.W2.									WY					
A.W3.									WY					
A.U1.	potrafi lokalizować poszczególne okolice ciała i znajdujące się w nich narządy oraz ustalać położenie narządów względem siebie potrafi wykazywać różnice w budowie ciała oraz w czynnościach narządów u osoby dorosłej i dziecka				Rozpoznanie narządu i/lub struktury wskazanej na zajęciach przez prowadzącego, samodzielna praca z preparatami				CN					
A.U2.									CN					
* WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorjne; CN - ćwiczenia kierunkowe-niekliniczne; CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; PP - zajęcia praktyczne przy pacjencie; LE - lektoraty, WF - zajęcia wychowania fizycznego; PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie kierowane, EL - E-learning.														
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):														
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)										Obciążenie studenta				
1. Godziny w kontakcie bezpośrednim:										30				
2. Godziny w kształceniu zdalnym:										20				
3. Godziny indywidualnej pracy własnej studenta:										40				
4. Godziny samokształcenia kierowanego:														
Sumaryczny nakład pracy studenta:										90				
Punkty ECTS za przedmiot:										3				
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)														
Wykłady 1. Nomenklatura anatomiczna. Układ szkieletowy-wiadomości ogólne. Połączenia kręgosłupa i klatki piersiowej. Obrażenia i wady kręgosłupa. Obrażenia w obrębie kończyny górnej i kończyny dolnej. 2. Złamania kości czaszki. Budowa nerwu rdzeniowego. Budowa splotu szyjnego i ramiennego. Zakres unerwienia														

nerwów splotu szyjnego i ramiennego. Urazy splotu ramiennego.

3. Budowa splotu lędźwiowego i krzyżowo- guziczego. Urazy splotu lędźwiowego i krzyżowo- guziczego.

4. Klatka piersiowa. Wady serca wrodzone i nabyte. Urazy klatki piersiowej, serca, dużych naczyń klatki piersiowej. Urazy w obrębie układu oddechowego. Układ chłonny. Śledziona.

5. Układ pokarmowy. Wątroba, trzustka- topografia, budowa, unerwienie i unaczynienie. Jama otrzewnowa. Schorzenia układu pokarmowego. Przepona miednicy i przepona moczowa płciowa. Miednica większa i mniejsza. Topografia narządów miednicy mniejszej. Naczynia i nerwy miednicy. Urazy okolicy miednicy i krocza.

6. Układ nerwowy. Kresomózgowie boczne. Jądra podkorowe. Komory boczne. Ośrodki korowe. Międzymózgowie.

7. Układ nerwowy. Śródmózgowie. Most. Mózdzek. Komora III i IV. Nerwy czaszkowe.

8. Autonomiczny układ nerwowy- budowa i funkcje

9. Narząd wzroku- podział, budowa, funkcje. Droga wzrokowa.

10. Narząd słuchu- podział, budowa, funkcje. Droga słuchowa.

Ćwiczenia

1. Podstawowe pojęcia anatomiczne. Anatomia systemowa, topograficzna, kliniczna. Osie i płaszczyzny ciała. Szkielet osiowy. Kręgosłup- budowa kręgu i cechy kręgów poszczególnych odcinków kręgosłupa. Klatka piersiowa- żebra i mostek.

2. Kości kończyny górnej. Połączenia kości kończyny górnej. Staw ramienny. Staw łokciowy. Staw promieniowo- nadgarstkowy.

3. Kości kończyny dolnej. Połączenia kości kończyny dolnej.

4. Kości czaszki. Trzewioczaszka. Mózgoczaszka. Sklepienie i podstawa czaszki. Powierzchnia zewnętrzna i wewnętrzna podstawy czaszki. Połączenia kości czaszki. Staw szczytowo- potyliczny.

5. Kolokwium(1-4). Okolice głowy i szyi. Podział i funkcje mięśni głowy i szyi. Trójkąty szyi. Powrózki naczyniowo-nerwowe szyi.

6. Okolice głowy i szyi. Układ oddechowy- nos, gardło, krtań- topografia, budowa, funkcje, unerwienie i unaczynienie.

7. Okolice klatki piersiowej. Linie topograficzne klatki piersiowej. Mięśnie klatki piersiowej- podział i funkcje, unerwienie. Topografia pęczków naczyniowo- nerwowych klatki piersiowej. Układ oddechowy- tchawica, jama opłucnowa, płuca.

8. Klatka piersiowa. Śródpiersie- podział i zawartość. Topografia i budowa serca. Naczynia własne serca i klatki piersiowej.

9. Kończyna górna. Okolice kończyny górnej. Mięśnie obręczy kończyny górnej i kończyny górnej wolnej. Topografia naczyń i nerwów kończyny górnej. Unerwienie ruchowe i czuciowe kończyny górnej.

10. Kolokwium(5-9). Jama brzuszna. Okolice jamy brzusznej. Linie topograficzne. Mięśnie brzucha i grzbietu- podział, funkcje, unerwienie. Kanał pachwinowy.

11. Układ pokarmowy. Jama ustna, język, przełyk, żołądek, jelito cienkie i jelito grube- topografia, budowa, unerwienie i unaczynienie. Naczynia jamy brzusznej.

12. Układ moczowo- płciowy. Miednica większa i mniejsza. Topografia narządów miednicy mniejszej. Naczynia i nerwy miednicy. Narządy płciowe żeńskie.

13. Kończyna dolna. Okolice kończyny dolnej. Mięśnie obręczy i kończyny dolnej wolnej. Topografia naczyń i nerwów kończyny dolnej. Unerwienie ruchowe i czuciowe kończyny dolnej.

14. Kolokwium(10-14.) Układ moczowo- płciowy. Nerki, moczowody, pęcherz moczowy, cewka moczowa męska i żeńska. Narządy płciowe męskie.

15. Ośrodkowy układ nerwowy. Rozwój mózgowia. Ogólny opis mózgowia. Położenie nerwów czaszkowych na powierzchni podstawnej mózgowia. Opony mózgowo-rdzeniowe. Zatoki opony twardej. Krążenie płyny mózgowo-rdzeniowej. Rdzeń kręgowy.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Ross & Wilson. Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby; red. Ciszek B., Maciejewski R.; Elsevier Urban & Partner; Wrocław 2012

2. Gworys B.; Kompendium z anatomii prawidłowej człowieka; MedPharm, Wrocław, 2013

3. Woźniak W.; Anatomia człowieka; Elsevier Urban & Partner, 2003, 2013

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Sobotta Atlas Anatomii Człowieka; Elsevier Urban & Partner

2. Suder E., Sz. Brużewicz; Anatomia człowieka; Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław, 2018

3. Moore Anatomia Kliniczna; Moryś J. (red. wyd. pol.); MedPharm, Wrocław, 2015

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do przedmiotu)
Student posiada wiedzę uzyskaną w szkole średniej z zakresu anatomii i biologii człowieka.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest zaliczenia każdego z 3 sprawdzianów, składających się z części praktycznej i części teoretycznej. Ponadto student jest zobowiązany do uczestnictwa w zajęciach zgodnie z zapisami ujętymi w Regulaminie Studiów.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu w sesji zimowej jest uzyskanie zaliczenia ćwiczeń. Egzamin jest w formie ustnej i polega na odpowiedzi na wylosowane 3 pytania, z materiału obejmującego zarówno ćwiczenia, jak i wykłady. Podstawą zaliczenia egzaminu jest udzielenie prawidłowych odpowiedzi na każde z zadanych trzech pytań, na ocenę co najmniej dostateczną. Końcowa ocena z egzaminu jest uśrednieniem ocen z poszczególnych pytań.

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu
Bardzo dobra (5,0)	Student opanował materiał w stopniu bardzo dobrym. Biegłe posługuje się poznanym mianownictwem anatomicznym w języku polskim. Szczegółowo opisuje budowę poszczególnych narządów, określa ich topografię oraz struktury towarzyszące. Trafnie ocenia prawidłowe funkcjonowanie poszczególnych narządów i układów. Potrafi wskazywać i tłumaczyć objawy chorobowe wynikające z ich nieprawidłowego funkcjonowania.
Ponad dobra (4,5)	Sprawnie posługuje się poznanym mianownictwem anatomicznym w języku polskim. Prawidłowo opisuje budowę poszczególnych narządów, określa ich topografię oraz struktury towarzyszące. Omawia prawidłowe funkcjonowanie poszczególnych narządów i układów.
Dobra (4,0)	Posługuje się poznanym mianownictwem anatomicznym w języku polskim. Dość dobrze opisuje budowę poszczególnych narządów, określa ich topografię oraz struktury towarzyszące.
Dość dobra (3,5)	Poprawnie posługuje się poznanym mianownictwem anatomicznym w języku polskim. Poprawnie opisuje budowę narządów, ich topografię ale potrafi poprawnie wskazać i opisać struktury towarzyszące.
Dostateczna (3,0)	Posługuje się poznanym mianownictwem anatomicznym w stopniu podstawowym. Potrafi opisać budowę, funkcję i położenie narządów jedynie w sposób ogólny. Nie potrafi poprawnie wskazać i opisać struktur towarzyszących.

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Zakład Anatomii Prawidłowej
Adres jednostki:	Ul. Chałubińskiego 6a, 50-138 Wrocław
Numer telefonu:	(71)784 13 30
E-mail:	agnieszka.perlicka-lukaszun@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	Dr Paweł Dąbrowski
Numer telefonu:	(71) 784
E-mail:	pawel.dabrowski@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:

Imię i nazwisko:	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy:	Dyscyplina naukowa:	Wykonywany zawód:	Forma prowadzenia zajęć:
Paweł Dąbrowski	Dr	Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	Antropolog, anatom	Wykład
Bożena Kurc-Darak	Dr	Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	Antropolog, anatom	Ćwiczenia
Jacek Ciach	Lek, mgr inż.	Nauki medyczne i nauki	Lekarz	Ćwiczenia

		o zdrowiu		
Krzysztof Eicke	Lek	Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	Lekarz	Ćwiczenia
Katarzyna Siwek	Dr	Nauki i zdrowiu	Fizjoterapeuta, anatom	Ćwiczenia

Data opracowania sylabusa

30.06.2021 r

Imię i nazwisko autora (autorów) sylabusa:

Dr Paweł Dąbrowski

Podpis Kierownika jednostki

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
 Katedra Morfologii i Embriologii Człowieka
 ZAKŁAD ANATOMII PRAWIDŁOWEJ
 p.o. kierownik
 dr Zygmunt Domagała

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiot:

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
 WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
 Prodekan ds. Studentów
 dr Monika Przestrzalska, profesor uczelni

³ Weryfikacja musi obejmować wszystkie efekty uczenia się, realizowane podczas wszystkich form kształcenia w ramach danego przedmiotu.